

Ny strandskyddslagstiftning är på gång

Publicerad 2021-11-28

Ändrad 2021-12-18

Centerpartiet kräver förändringar i lagstiftningen om skog och strandskydd för att släppa fram en socialdemokratisk stadsminister. I början av november 2021 blev regeringen överens med centerpartiet om förslag på ändrad lagstiftning för strandskydd. 12 november skickades en remiss till lagrådet. En proposition beräknas läggas fram i riksdagen senast i mars 2022. Den nya lagstiftningen ska gälla från och med 1 juli 2022.

ArkipeLaget har i april 2021 berättat om strandskyddsutredningen och i juni om olika remissinstansers reaktioner på förslagen på nya strandskyddsbestämmelser.

Vi skriver om villkoren för dagens strandskydd här <https://arkipelaget.se/om/om-skyddade-omraden/>

Ska det bli lättare att bygga utefter Östgötakustens stränder? Foto Lotta Lanne

De 6 särskilda skälen för dispens föreslås bli kvar i den nya lagstiftningen. Men de första fyra skälen föreslås få ett tillägg som säger att stor restriktivitet ska tillämpas i dispens "inom områden av särskild betydelse för djur- och växtlivet, eller inom områden där bebyggelsestrycket är högt eller där efterfrågan på mark för fritidshusbebyggelse är mycket stor". Dispensskäl 5, som ofta används för att tillåta tätortsutveckling, har inte skärpningen med "stor restriktivitet".

Idag finns LIS-områden

Dagens lagstiftning ger kommuner möjlighet att i översiktsplanen utse LIS-områden, Landsbygdsutveckling i Strandnära områden, där det är tillåtet att bygga nya hus på strandskyddad mark. LIS-områden måste dock ligga nära befintliga hus, en strandremsa ska lämnas för fri passage för allmänheten och skydda strandnaturen. Kommunen måste visa att LIS-området gagnar orten, inte bara privata intressen. Enligt lagstiftningen får inte LIS-områden bildas utefter Östgötakusten.

Ersätts med Strandnära utvecklingsområden

I förslaget till ny lagstiftning tas begreppet LIS-område bort och ersätts av Strandnära utvecklingsområden. Där får enstaka en- eller tvåbostadshus och komplementbyggnader till huset byggas på strandskyddad mark. Där får även byggas "Byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder som behövs för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse av ny eller förändrad sammanhållen bebyggelse, eller småskalig verksamhet, om verksamheten har nytta av ett strandnära läge." En remsa på minst ett par tiotals meter måste lämnas vid stranden för fri passage och för att skydda strandnaturen. Den nya bebyggelsen får inte heller försämra den allemansrättsliga tillgången till obrutna strandområden i trakten.

I Strandnära utvecklingsområden ska tillgången till obyggt strandskyddat område vara god, såväl inom området som i den omgivande trakten. Bebyggelsestrycket ska vara lågt och området ska inte ha särskild betydelse för något av strandskyddets syften. Kommunens översiktsplan ska ge vägledning till om platsen kan klassas som Strandnära utvecklingsområde. Det ska dock inte bli ett krav.

Regeringen bedömer att Strandnära utvecklingsområden normalt inte kan utses utefter stora delar av Sveriges kuststräcka. Men möjligheten till utveckling och nödvändig samhällsservice för permanentboende på centrala öar i skärgården behöver dock beaktas, skriver Regeringen.

Vad är lågt, normalt och högt bebyggelsestryck?

I lagrådsremissen utvecklar regeringen vad som menas med lågt, normalt och högt bebyggelsestryck. Det är bara i områden med lågt bebyggelsestryck som Strandnära utvecklingsområden kan medges. Regeringen bedömer att efterfrågan på mark för bebyggelse är stort utefter Östgötakusten. Men det kan förekomma delar där bebyggelsestrycket är lågt.

Områden med utvidgat strandskydd ska inte anses vara områden av särskild betydelse för strandskyddets syften, skriver Regeringen. Områden som är riksintresseklassade ska bedömas i de enskilda fallen.

En liten möjlighet öppnas för att kunna bygga på strandskyddad mark utefter Östgötakusten

Skrivningarna i lagrådsremissen öppnar en liten möjlighet att bygga på strandskyddad mark utefter Östgötakusten. Idag är det helt omöjligt eftersom LIS-områden uttryckligen inte kan byggas i vår skärgård. Men i förslaget till ny strandskyddslagstiftning öppnas en dörr för att områden kan klassas ha lågt bebyggelsestryck, och därmed kan få ny bebyggelse i "strandnära utvecklingsområden". Strandområden med utvidgat strandskydd (mer än 100 meter) ska inte heller vara ett absolut hinder.

Vägledning för Strandnära utvecklingsområden bör tas fram

I kommentarerna till det nya lagförslaget skriver Regeringen att "Berörda myndigheter bör få i uppdrag att ta fram en vägledning för att underlätta kommunernas arbete med att bedöma om kriterierna för strandnära utvecklingsområden är uppfyllda." Regeringen vill att företrädare för kommuner, regioner, näringsliv och intresseorganisationer ska medverka i att ta fram vägledningen.

Utvärdering ska göras inom fem år

Bestämmelserna och effekterna av dem ska utvärderas inom 5 år. Regeringen vill även att undantagen från strandskyddet för areella näringar ska utredas.